Név: _____
rendfokozat: _____ tábori posta: _____

XXXVIII. évfolyam. 38. szám — Ára 10 fillér. — Celldömölk, 1942 szeptember 20

Kemenesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKOREVE NANDOR
Póstatakarékpénztári csekkszámla 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

Jövőre is 50 százalékos lesz Celldömölk pótadója

Felmondták a zsidó kereskedők bérleteit

Celldömölk nagyközség képviselőtestülete hétfőn délelőtt rendes gyűlést tartott a következő tárgysorozattal:

— Tudomásul vette a gyűlés, hogy a vármegye alispánja a nyilvántartási teendők elsajátítása céljából tanfolyamot rendez a községi közgyámok számára, de ezzel kapcsolatban a celldömölki közgyám fizetésének rendezésére szükség nincs, mivel annak az évi fizetése úgyis meghaladja a 200 pengőt.

— Mivel a vezető-jegyző és adóügyi jegyző munkaköre az utóbbi időkben annyira túlterhelté vált a különböző közellátási és egyéb háborús intézkedések és rendeletek miatt, hogy a közigazgatási teendők végzésére alig jut idejük, ezért a gyűlés az előljáróság javaslatára megszavazta a második segédjegyzői állás rendszeresítését s ezzel kapcsolatban a községi alapszabály módosítását. Az uj segédjegyző a közigazgatási ügyek munkakörében nyer beosztást.

— A vármegye alispánjától kikért vélemény alapján a gyűlés egyhangu határozattal november 1-re felmondotta a községháza épületében Schwarz Jakab szabó, Róth Mór rövidárukereskedő és Weisz Ignác vaskereskedő üzletének bérletét. A gyűlés hasonló feltételek mellett Schwarz Jakab üzletét Kovács József cipőkereskedőnek, Weisz Ignác üzletét pedig vitéz Böröndy László vaskereskedőnek adja ki november 1-től öt évi időtartamra bérbe, viszont Róth Mór üzlethelyiségében egyelőre a nagyszámú személyzettel dolgozó községi közellátási hivatal nyer elhelyezést.

— A nagyközség megkeresésére az Országos Közegészségügyi Intézet az 1943. évi költségvetésének keretében hajlandó egy mélyfúrású kutat létesíteni, ha annak költségeihez Celldömölk 2000 pengővel hozzájárul. Ezt a gyűlés egyhangulag megszavazta s egyben az új mélykút helyét az állatvásártérben állapította meg.

— Tudomásul vette a gyűlés hogy Szombathelyről szeptember 3-án Celldömölkre kiszállt megyei bizottság szőregi Nagy József gazdálkodóval és Heimlich Mária magánzóval békés úton nem tudott megegyezni a ménteleki ingatlanok átengadése céljából s ezért a bizottság a kisajátítási eljárás megindítása végett az ügy iratait átteszi a kir. törvényszékhez.

— Végül a gyűlés egyhangulag elfogadta a Lajtai Tivadar vezetőjegyző által 1943. évre összeállított községi költségvetéstervezetet, amelyben a 193.033 pengős szükséglettel szemben csupán csak 159.889 pengő fedezet mutatkozik s így a 32.144 pengős hiány eltüntetésére jövőre is 50 százalékos községi pótadó kivetése válik szükségessé. A jövő évi költségvetésben csupán csak a kereseti adónál várható nagyobb, 5600 pengős bevételi emelkedés, ugyanakkor a kiadási oldalon az alkalmazottak fizetésénél 3000, karácsonyi segélyeknél 2100, útépítésnél 3000, a vásártér karbantartásánál 1970, a közvilágításnál 1200, OTI terheknél 1100, légoltalmi ügyeknél 500, a gazdaság fenntartásánál 650, az épületek fenntartásánál 600, a tanonciskola fenntartásánál 376 és a községi mérlegek javításánál 310 pengős emelkedés várható.

Kemenesalja a honvédeinkért

A sömjénmihályfai körjegyzőség községeiben nagyon szép eredménnyel zárult a téli ruhagyűjtési akció. Berkes János körjegyző ügybuzgó irányítása mellett a három községben összesen 205 darab ruhanemüt gyűjtöttek össze, ebből érmelegítő volt 5 pár, gyapjuharisnya 66 pár, fülvédő és nyaksál 10, meleg alsónadrág 3, ujjas pullover 39, tábori takaró 2, házi kabát 1, posztó mellény 1, szőrméskesztyű 1, szőrmés mellény 2, szőrmés sapka 5, férfibunda 2, kabát 2, nyaksál 39, hosszú gyapjuharisnya 15, hósapka 1, flanel lábtekerő 1, és különböző szőrmés bőr 21 darab.

A téli ruhagyűjtés mellett egy-másik községünkben igazán dicséretre méltó munkát fejtenek ki a Bajtársi Szolgálat és a felekezeti egyesület tagjai. Inta-pusztán és a két Mesteriben Gyömörey Éva, Nagysimonyiban pedig dr. Ovády Mihályné vezetésével tollgyűjtés indult meg a Szombathelyen fekvő sebesült honvédeink részére. A gyűjtés Mesteriben 8, Nagysimonyiban pedig 20 darab vánkost eredményezett. A két község leány fiuága estéken és éjjeleken át fosztotta az összegyűjtött tollat és állította elő a 28 vánkost, amiket a Bajtársi Szolgálat már továbbitott is a hadi kórház címére.

A nemes adakozásból Kissomlyó, Duka és Borgáta község lakossága is kivette a részét. A három község evangélikus egyesületei összesen 80 vánkost illetve tollat gyűjtöttek össze és küldtek el a Bajtársi Szolgálat utján Szombathelyre.

Természetesen mint minden fénynek, úgy a gyűjtési akciónak árnyoldala is van. Mégpedig legtöbb esetben az, hogy a tehetősebb polgárok a tehetségükhöz mérten jóval is csekelyebb, úgyszólván nevetséges összegekkel és holmikkal rázzák le magukról a gyűjtésel fáradozó leventéket és leányokat. Különösen Celldömölkön tudunk számos olyan esetről, amikor vagyonos, azt mondhatnánk, hogy dúsgazdag emberek alig egy-két pengőt jegyeztek a Bajtársi szolgálat gyűtőívére, holott sem gyermekük, sem családjuk nincs amellett katonai behívó sem riasztgatja őket. Jánosházán is hallottunk egy kirívó esetről, hogy egy gazdag jóviszonyok között levő egyén az adóivet mutogatva zavarta ki házából az adománygyűjtőket. Ezekre az önző és kapzsi fukárokra igazán alkalmazni kellene Gyóni Géza versét, hogy: Csak egy éjszakára küldjétek el őket...

Arcképelhelyezés az Ev. Ifjúsági Otthonban

A celldömölki evangélikus ifjúsági egyesület a mult vasárnap délután igazán megkapó és kegyelettel teli emléknépelyt rendezett a keleti harctéren hősi halált halt két tagja, Talabér Miklós hadnagy és Pethő Endre honvéd tiszteletére. Mindketten szorgalmas, lelkiismeretes és tevékeny tagjai voltak az egyesületnek, sokat fáradoztak annak anyagi és erkölcsi felvirágoztatásán s így érthető, hogy az egyesület tagjai, jóbarátai és ismerősei az emléknépély alkalmával szufolásig megtöltötték az otthon nagytermét.

Az ünnepély műsorát a Szózat hangjai után Molitorisz János esperes bevezető szavai nyitották meg majd Márton Elemér szóló énekszáma után Bácsi Sándor pápai lelkész szívbemarkoló beszédében Talabér Miklóst és Pethő Endrét példaként állította a magyar ifjúság elé. A beszéd végével a két hősi halott tag nagyított fényképét örök emlékezetül elhelyezték az otthon falán. Utána Kassai Ida a versírással is foglalkozó Talabér Miklós néhány szép költeményét szavalta el, Sailer Gyula szólóban alkalmi számot énekelt, Horváth József theológus pedig

SPORT

Bikaviadal a celldömölki sportpályán

A Celldömölki Vasutas Sport Egyesület egyik aktív vezetőségi tagja pár héttel ezelőtt felkért bennünket arra, hogy e közeledő bajnoki idényre való tekintettel lapunk hasabjain csináljunk egy kis propagandát a csapatnak, mert a vidékre való utazás nagyon sokba kerül, viszont az egyesület még az idehaza megrendezett mérkőzésekre is ráfizet, mivel azokat alig látogatja a közönség. A CVSE vezetőségi tagjának akkor válaszul egy régi magyar közmondással válaszoltunk, amely teljesen vonatkozik a labdarugásra is, hogy tudniillik ? — A jó bornak nem kell cégér! Vagyis ha a csapat jó, tagjai szívvel-lélekkel, szépen és eredményesen játszanak, akkor minden propaganda felesleges, mert a közönség minden rétege magától özönlik a pályára, mint 10—12 évvel ezelőtt a nagy CVSE idejében, amikor nem egy esetben 2 ezer főnyi tömeg koszorúja vette körül a celli pályát.

Mindent összegezve, tehát elsősorban maga a csapat hivatott arra, hogy saját magának propagandát csináljon. Mivel pedig a CVSE mérkőzéseit egyre kevesebb közönség látogatja s azokról az intelligensebb elem jórészt már mind el is maradt, teljesen nyilvánvaló, hogy a CVSE játékosai olyan propagandát fejtenek ki, amely nem gyarapítja, hanem egyenesen elriasztja a sportpártoló közönséget. Hogy ez mennyire így van, nem hivatkozunk másra, csupán csak a legutóbbi CVSE—Sotex mérkőzésen történtekre, ami páratlanul áll Celldömölk 34 éves sportmultjában.

Páratlanul áll azért, mert még Celldömölkön tudtunkkal soha arra nem volt példa, hogy celldömölki születésű és nevelésű játékos a másiknak az »édesanyját« a legtragarabb módon, nyilvános mérkőzésen és százak fülehallatára kapcsolatba hozta volna a »szentségekkel«. Ez pedig a Sotex mérkőzésen 8—10 esetben megtörtént, sőt az is, hogy az egyik aktív vezetőségi tag a II. félidő 36. percében úgy lelkesítette a játékosát, hogy az »édesanyját« és a »szentségeket« együtt emlegetve kiabált be a pályára. A káromkodást tiltja a törvény, úgy látszik azonban, hogy ez nem vonatkozik a CVSE játékosaira, mert mint a közönséges kocsisok, úgy káromkodnak.

Ami pedig a Sotex mérkőzésen a játékot illeti, az nem volt egyéb, mint közönséges bikaviadal. A CVSE edzés nélküli játékosai egykettőre kifulladtak a nagy melegben, hogy tehát a lelkes és amellett fürge soproni játékosok támadásait és szereléseit kiparírozzák, egyszerűen vágták őket, mint a répát. Úgyszólván minden »belemenés« és »rámenés« életveszélyes volt, valósággal kopogtak a sipcsontok és bokák, ami aztán megint szomorú, mindezt a CVSE játékosai kezdték el és folytatták úgyannyira, hogy a végén ha a játékvezető véletlenül háttal vagy oldalt áll, akkor »jaj« volt a szegény soproniaknak. Kaptak rugást és boxolást, sőt még a földön is megtaposták őket. Mivel pedig a Sotexben is akadt néhány keménykötésű gyerek, aki nem ijedt meg az árnyékától, készen volt a bikaviadal.

Amit eddig elmondottunk, minden túlzástól mentes, mindezekre közel 200 tanunk tudunk állitani, hozzá nagyon sok olyan tanut, aki megfogadta, hogy nem megy ki többet a CVSE mérkőzéseire. Igy fest tehát a CVSE játékosai által önmaguknak csinált propaganda, amihez azonban van még egynéhány megjegyzésünk. Először is az, hogy aki labdahelyett készakarva bokát rug, az miszerintünk nem játékos és annak nem a sportpályán, hanem a börtönben a helye, mert embertársát agyon is rughatja, vagy mint már sok esetet tudunk, örökre koldussá teheti. Másodszor, a labdarugáshoz, mint mindenegyébhez, egy bizonyos foku intelligencia és műveltség is kell. Ez pedig igen gyenge fokon áll a csapatban, mert különben nem a vendégjátékosok testiépségére törnének és nem káromkodnának ugy mint a hintáslegények, hanem valóban játszanának.

Ugyanezeket írták a CVSE ről már héttel ezelőtt a pápai újságok is és amikor azokat olvastuk, valósággal pirult szégyenünkben az arcunk. Szégyenkeztünk különösen azért, mert valamikor jó néhány évvel ezelőtt Veszprémnek, Pápának, Egerszegnek, Győrnek, Sopronnak és a többi sportgócpontnak reklám volt a celli csapat, örültek és boldogok voltak, ha vendégül láthatták, mert híres volt nem csak a játékáról, hanem az uri és sportszerü viselkedéséről is. Igaz, hogy akkor a celli csapatban legfeljebb 2—3 idegen szerzemény játszott, míg jelenleg a CVSE ben épen megfordított a helyzet — 8:3 a vidékiek javara. Ezek is már kiöregedtek a labdarugásból, rendszeres edzésre már nem járnak és félig-meddig kényszerből játszanak így aztán náluk a tudást a durvaság és az alattomos elkenés pótolja.

Ezzel pedig végeredményben nem csak a jobbérzésü közönséget riasztják el a mérkőzésekről, hanem kifelé rossz hírnevet szereznek magának Celldömölknek is. Ez ellen pedig kereken tiltakozunk s egyben az ellen is, hogy a CVSE használja Celldömölk nevét és képviselje sortját mindaddig, amíg a vezetőség a mai szomoru helyzeten gyökeres intézkedésekkel nem változtat.

V. S.

A mult vasárnapi eredmények az I. osztályban: CVSE - Sotex 3:2, SzFC II.—Mura SE 2:0, Sárvár—Kinizsi 2:0, Kőszeg—Perutz II. 2:0, SVSE—MOVE ZSE 2:2.

Mai műsor:

Az I. osztályban: Szombathelyen SzFC II.—CVSE I., vezeti Siklósi.

A II. osztályban: Celldömölkön délután 1 órakor Celli Levente—Tapolca, vezeti Király.

Rk Polgári Leányiskola Igazgatósága bejáró takarítónőt keres. Jelentkezés a zárdában szept. hó 15-ig.

Készült
DINKGREVE NÁNDOR
könyvnyomdájában, Celldömölkön
Kossuth Lajosutca 14. szám.

Ne dobja el ha kalapja piszkos, foltos, mert azt ujjávarázsolja

LEFFLER GÁBOR kalapos m.
CELLDÖMÖLK polgári iskola mellett

Gépember vagy embergép. Az emberek fantáziáját már régen foglalkoztatja a gépember problémája. A karjukat mozgatható kezdetleges szobrok, Kempelen Farkas-sakk automatája és az ujabb idők robot emberei bizonyítják a feltalálók elmésségét, de a jövő században tömegével fognak alkalmazni olyan gépeket, amelyek az embert helyettesíteni fogják bizonyos munkakörökben. Erről a kérdésről rendkívül érdekes cikket közöl a Tolnai Világlapja legujabb száma. A naperuyők földje, Az örökölt betegségek gyógyitása. A fények és az árnyak városa, Zenekedvelő állatok című riportok emelkednek ki az uj lap gazdag tartalmából. A legjobb magyar írók novelláin, a szórakoztató ismeretterjesztő cikkek sorozatán és a közkedvelt rovatokon kívül közel száz aktuális magyar és külföldi kép található a népszerü családi lapban. Tolnai Világlapja egy száma 24 fillér.

Motorkerékpárral belerohantak a sorompóba. Pénteken este 9 órakor mult egy hete súlyos motorkerékpáros szerencsétlenség történt közvetlen Jánosháza mellett a betonmüut vasuti sorompójánál. Ugyanis a sorompó le volt eresztve s a nagy sötétségben annak neki szaladt óriási sebességgel egy oldalkocsis motorkerékpár, amelyen három szombathelyi katona ült. A lökés ereje Szakonyi Vendel és Sándor Márton katonákat kivágta az úttestre, ahol mindketten eszméletlenül terültek el. Mindkettőjüket beszállították rövidesen a szombathelyi Emberbaráti kórházba s ott megállapítást nyert, hogy Szakonyi Vendelnek több oldalbordája eltörött s azonkívül mindketten fejüktől a lábig kisebb-nagyobb zuzódásokat szenvedtek. Állapotuk igen súlyos, de már kissé javult. A harmadik társuk jelentéktelen zuzódásokkal meguszta a szerencsétlenséget.

Celldömölk kiadja a zsidó bérlők üzleteit

A mult héten tartott képviselőtestületi gyüléssel kapcsolatban közöltük, hogy a nagyközség csak azután hoz érdemleges döntést a községháza épületében levő három zsidó kereskedő bérletének megszüntetése ügyében, ha az alispán ilyen irányu véleménye megérkezik. Miután az a napokban megtörtént, a képviselőtestület már hétfőn délelőtt 11 órakor a három zsidó bérleti szerződést megszünteti, s azokat keresztény bérlőkre ruházza át.

A hétfői gyülés tárgysorozata: 1 Közgyám fizetésének rendezése. 2. Második segédjegyzői állás rendszeresítése. 3. A zsidóbérlők szerződésének felmondása. 4. Mélyfúrású kút létesítése. 5. Méntelep kisajátítása. 6. Költségvetés az 1943. évre.

Katolikus egyházi élet

Szüz Mária nevenapján az apátsági templom legnagyobb bucsunapján ünnepélyes keretek között tartják meg az istentiszteletet. Vasárnapi miserend szerint lesznek a szentmisék. Az ünnepélyes nagymisét Jandi Bernardin dömölki apátur végzi, a szentbeszédet pedig Nemes Vazul dr plébános mondja. A bucsujárással kapcsolatban előkészületeket tettek a zarándokokkal való bővebb foglalkozásra. Igy például szombat estére gyertyás körmenetet, vallásos tárgyu mozi előadást, vasárnapra pedig kerületi katolikus napot terveztek. Mindezeket azonban a háborus viszonyokra való tekintettel mellőzni kellett.

Kisasszonynapi bucsujárás alkalmából körü belül másfélezer zarándok sereglett össze a híres kiscelli kegyhelyre. Többszázfőnyi csoportok jöttek Fertőrákosról, Zalaegerszegről, Nyögérről. Kisebb csoportok érkeztek Pusztacsalád, Ziedeny, Vamoscsalád, Vitnyéd, Németbánya, Csehi Mindszent stb. községekből.

- **Oblata Szövetségnél** összejövetel kedden, szeptember 15 én délután 5 órakor lesz a katolikus házban.

A katolikus egyházközség tanácsa szeptember 10 én csütörtökön délután 5 órakor gyülést tartott a kat. házban a plébános elnökletével. Az iskolaévvel kapcsolatos jelentések szerepeltek a tárgysorozaton. Elnök, jelentette, hogy a fiú iskolába 149, a leányiskolába pedig 178 tanuló iratkozott be. Határozatot hoztak a vidéki tanulók felvétele tárgyában. Az egyházközségi tanács mint iskolaszék az elemi iskola felső tagozatának, az ötödik nyolcadik osztályoknak szorgalmi idejére vonatkozólag úgy határozott, hogy a felső tagozatnak szorgalmi ideje október 15-én kezdődik, és május 15-ig tart. Foglalkozott a tanács a kat. polgári leányiskolában szükségessé váló párhuzamosítással. Javaslatot terjesztett ebben a tárgyban a képviselőtestület elé. A képviselőtestület rendkívüli ülésen pénteken délután elvben hozzájárult a párhuzamosításhoz.

Biztos és gyors az eredmény ha lapunkban hirdet!

Négy középiskolát végzett fiút tanoncnak felveszünk.

Név: _____
rendfokozat: _____ tábori posta: _____

XXXVIII. évfolyam. 38. szám — Ára 10 fillér. — Celldömölk, 1942 szeptember 20

Kemenesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre 2.50 P, negyed évre 1.30 P.

POLITIKAI LAP.
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKOREVE NÁNDOR
Póstatakarékpénztári csekkszámla 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celldömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám
Hirdetés díja előre fizetendő.

Jövőre is 50 százalékos lesz Celldömölk pótadója

Felmondták a zsidó kereskedők bérleteit

Celldömölk nagyközség képviselőtestülete hétfőn délelőtt rendes gyűlést tartott a következő tárgysorozattal:

— Tudomásul vette a gyűlés, hogy a vármegye alispánja a nyilvántartási teendők elsajátítása céljából tanfolyamot rendez a községi közgyámok számára, de ezzel kapcsolatban a celldömölki közgyám fizetésének rendezésére szükség nincs, mivel annak az évi fizetése úgyis meghaladja a 200 pengőt.

— Mivel a vezető-jegyző és adóügyi jegyző munkaköre az utóbbi időkben annyira túlterhelté vált a különböző közellátási és egyéb háborús intézkedések és rendeletek miatt, hogy a közigazgatási teendők végzésére alig jut idejük, ezért a gyűlés az előljáróság javaslatára megszavazta a második segédjegyzői állás rendszeresítését s ezzel kapcsolatban a községi alapszabály módosítását. Az uj segédjegyző a közigazgatási ügyek munkakörében nyer beosztást.

— A vármegye alispánjától kikért vélemény alapján a gyűlés egyhangu határozattal november 1-re felmondotta a községháza épületében Schwarz Jakab szabó, Róth Mór rövidárukereskedő és Weisz Ignác vaskereskedő üzletének bérletét. A gyűlés hasonló feltételek mellett Schwarz Jakab üzletét Kovács József cipőkereskedőnek, Weisz Ignác üzletét pedig vitéz Böröndy László vaskereskedőnek adja ki november 1-től öt évi időtartamra bérbe, viszont Róth Mór üzlethelyiségében egyelőre a nagyszámú személyzettel dolgozó községi közellátási hivatal nyer elhelyezést.

— A nagyközség megkeresésére az Országos Közegészségügyi Intézet az 1943. évi költségvetésének keretében hajlandó egy mélyfúrású kutat létesíteni, ha annak költségeihez Celldömölk 2000 pengővel hozzájárul. Ezt a gyűlés egyhangulag megszavazta s egyben az új mélykút helyét az állatvásártérben állapította meg.

— Tudomásul vette a gyűlés hogy Szombathelyről szeptember 3-án Celldömölkre kiszállt megyei bizottság szőregi Nagy József gazdálkodóval és Heimlich Mária magánzóval békés úton nem tudott megegyezni a ménteleki ingatlanok átengadése céljából s ezért a bizottság a kisajátítási eljárás megindítása végett az ügy iratait átteszi a kir. törvényszékhez.

— Végül a gyűlés egyhangulag elfogadta a Lajtai Tivadar vezetőjegyző által 1943. évre összeállított községi költségvetéstervezetet, amelyben a 193.033 pengős szükséglettel szemben csupán csak 159.889 pengő fedezet mutatkozik s így a 32.144 pengős hiány eltüntetésére jövőre is 50 százalékos községi pótadó kivetése válik szükségessé. A jövő évi költségvetésben csupán csak a kereseti adónál várható nagyobb, 5600 pengős bevételi emelkedés, ugyanakkor a kiadási oldalon az alkalmazottak fizetésénél 3000, karácsonyi segélyeknél 2100, újépítésnél 3000, a vásártér karbantartásánál 1970, a közvilágításnál 1200, OTI terheknél 1100, légoltalmi ügyeknél 500, a gazdaság fenntartásánál 650, az épületek fenntartásánál 600, a tanonciskola fenntartásánál 376 és a községi mérlegek javításánál 310 pengős emelkedés várható.

Kemenesalja a honvédeinkért

A sömjénmihályfai körjegyzőség községeiben nagyon szép eredménnyel zárult a téli ruhagyűjtési akció. Berkes János körjegyző ügybuzgó irányítása mellett a három községben összesen 205 darab ruhanemüt gyűjtöttek össze, ebből érmelegítő volt 5 pár, gyapjuharisnya 66 pár, fülvédő és nyaksál 10, meleg alsónadrág 3, ujjas pullover 39, tábori takaró 2, házi kabát 1, poszló mellény 1, szőrméskesztyű 1, szőrmés mellény 2, szőrmés sapka 5, férfibunda 2, kabát 2, nyaksál 39, hosszú gyapjuharisnya 15, hósapka 1, flanel lábtekerő 1, és különböző szőrmés bőr 21 darab.

A téli ruhagyűjtés mellett egy-másik községünkben igazán dicséretre méltó munkát fejtenek ki a Bajtársi Szolgálat és a felekezeti egyesület tagjai. Inta-pusztán és a két Mesteriben Gyömörey Éva, Nagysimonyiban pedig dr. Ovády Mihályné vezetésével tollgyűjtés indult meg a Szombathelyen fekvő sebesült honvédeink részére. A gyűjtés Mesteriben 8, Nagysimonyiban pedig 20 darab vánkost eredményezett. A két község leány ifjusága estéken és éjjeleken át fesztotta az összegyűjtött tollat és állította elő a 28 vánkost, amiket a Bajtársi Szolgálat már továbbitott is a hadi kórház címére.

A nemes adakozásból Kissomlyó, Duka és Borgáta község lakossága is kivette a részét. A három község evangélikus egyesületei összesen 80 vánkost illetve tollat gyűjtöttek össze és küldtek el a Bajtársi Szolgálat utján Szombathelyre.

Természetesen mint minden fénynek, úgy a gyűjtési akciónak árnyoldala is van. Mégpedig legtöbb esetben az, hogy a tehetősebb polgárok a tehetségükhöz mérten jóval is csekelyebb, úgyszólván nevetséges összegekkel és holmikkal rázzák le magukról a gyűjtésel fáradozó leventéket és leányokat. Különösen Celldömölkön tudunk számos olyan esetről, amikor vagyonos, azt mondhatnánk, hogy dúsgazdag emberek alig egy-két pengőt jegyeztek a Bajtársi szolgálat gyűtőivére, holott sem gyermekük, sem családjuk nincs amellett katonai behívó sem riasztgatja őket. Jánosházán is hallottunk egy kirívó esetről, hogy egy gazdag jóviszonyok között levő egyén az adóivet mutogatva zavarta ki házából az adománygyűjtőket. Ezekre az önző és kapzsi fukárokra igazán alkalmazni kellene Gyóni Géza versét, hogy: Csak egy éjszakára küldjétek el őket...

Arcképelhelyezés az Ev. Ifjúsági Otthonban

A celldömölki evangélikus ifjúsági egyesület a mult vasárnap délután igazán megkapó és kegyelettel jes emlékünnepélyt rendezett a keleti harctéren hősi halált halt két tagja, Talabér Miklós hadnagy és Pathó Endre honvéd tiszteletére. Mindketten szorgalmas, lelkiismeretes és tevékeny tagjai voltak az egyesületnek, sokat fáradoztak annak anyagi és erkölcsi felvirágoztatásán s így érthető, hogy az egyesület tagjai, jóbarátai és ismerősei az emlékünnepély alkalmával zsúfolásig megtöltötték az otthon nagytermét.

Az ünnepély műsorát a Szózat hangjai után Molitorisz János es. peres bevezető szavai nyitották meg majd Márton Elemér szóló énekszáma után Bácsi Sándor pápai lelkész szívbemarkoló beszédében Talabér Miklóst és Pathó Endrét példaként állította a magyar ifjúság elé. A beszéd végével a két hősi halott tag nagyított fényképét örök emlékezetül elhelyezték az otthon falán. Utána Kassai Ida a versírással is foglalkozó Talabér Miklós néhány szép költeményét szavalta el, Sallér Gyula szólóban alkalmi számot énekelt, Horváth József theológus pedig

Gyóni Géza: Csak egy éjszakára cimű versét szavalta el megrázó erővel.

Az ünnepély után még Egyed Irma beszámolt az egyesület kebelében indított téliruhagyüjtési akció szép eredményeről. Az egyesület a harctéren küzdő 12 tagjat fogja ellátni a szükséges téli ruhaneművel. A nagyobb siker érdekében az ünnepélyen résztvevő közönség nyomban 100 pengőt adott össze, hogy annak az árán is az egyesület leánytagjai anyagot vásároljanak és elkészítsék a még szükséges téli holmikat.

Bajtársi szolgálat munkája Celldömölkön

A celldömölki bajtársi szolgálat kinevezett vezetői Kirchner Elek igazgató mérnök elnöklete alatt f. hó 12én tartottak ülést, hogy a bajtársi szolgálat keretében megajánlott adományokat szeptember hónapra a rászorulóknak kiosszák. Az elnök ismertette a bizottságban, hogy Celldömölk közönsége megható áldozatkészséggel vette ki részét az adakozásban, amennyiben közel havi 1000 pengő gyűlt össze a megajánló iveken. Annál kirivóbb 1—2 tehetős polgárnak a szükkeblüsége, akik nem vették ki az áldozatkészségben méltóképp részüket. Ezek kevesen vannak, de nevelik általánosan ismertek a különböző jótékonysági akcióval kapcsolatban.

A bizottság megállapította, hogy az adomány pénzeknek költségmentesen kell a rászorulók kezeihez jutni. Az adományok kezelésére a Vasmagyei Mezőgazdasági Takarékpénztár r. t. celldömölki fiókjánál folyószámát nyit, az adományok havonta leendő begyüjtésére a Levente Egyesületet kéri fel, az egyes falukezetek vezető lelkészei — akik egyébként a bizottságnak tagjai — minden hadigondozott mellé gondnokot állitanak, akik állandóan figyelemmel kisérik az itthonmaradott családtagok viszonyait, azokról a szükséghez képest jelentést tesznek s ezen jelentése ka'apján hatarozminden egyes esetben a bizottság a szükséges tennivalókról, vagy esetleg a szükséges anyagi támogatásról.

Az anyagi támogatást a rászorulok megállapított hitelkerettel ellátott bevásárlási könyvecskék alapján kapják s a bevásárlási könyvek érvényesítéséhez megkeresi a bizottság a celldömölki Kereskedők Egyesületét.

A bevásárlási könyvecskék hitelkeretében mindenki kizárólag csak élelmiszert vásárolhat. A vásárlási összeget a bizottság meghatalmazása alapján havonta a bajtársi szolgálat vezetője, Kirchner Elek igazgató mérnök utalja közvetlen a bank folyószámlájáról az egyes kereskedőknek. Ezek után a bizottság egyenként sorba vette a hadbavonultak családtagjainak a viszonyát és a rendelkezésre álló környezet tanulmányok alapján egyelőre 35 családnak összesen 870 pengő hitelt kitevő bevásárlási könyvecskét osztott széjjel.

Négy középiskolát végzett fiút tanoncnak felveszünk.

Látogatás egy Szero-ban, ahol vasi és zalai iparosok dolgoznak

Rugótörést kaptunk. Megállunk, néhány órára le kell maradnunk harcálláspontjára siető egységünktől. Autónkat gyorsan magára kapcsolja egy vontató s a közelben lévő gépvontatásu szerelőoszlophoz, az ugynevezett «Szero» hoz hűz.

Motorok zakatolnak, «énekelnek» az esztergapadok, üllő zengése hallatszik és csattannak a hegesztő pisztolyok. Ipari élet zajlik itt, de ebből alig látni valamit. Ácazva van minden. Az ellenséges felderités nagy magasságból dolgozik. Ide ugyan nem nézhet be. Mi a földön állunk és egészen közelről is alig látunk valamit.

Az erdőszéltől 10—12 lépésre szerelőműhely, raktár és javitásra varó kocsik tömege lapul a fák alatt. Mindenhol dolgoznak. «Lelket vernek» az elképesztő orosz utakon elromlott kocsikban...

Többszáz szakember gondoskodik egy egész hadtest gépjárműveinek karbantartásáról.

Ellenőrzés, biztatás nélkül teljesítik kötelességüket. Ég a munka a kezük alatt, mert tudják: minden kocsira, motorkerékpárra, vagy vontatóra szükség van.

Most éppen két szokatlan formáju orosz harcikocsira festenek magyar felségjeleket. Horváth Győző gépészmérnök műhelyvezetőtől értesültünk: szárazon és vizen járó zsákmányolt orosz harcikocsikat hoztak teljesen rendbe. Ezek könnyű harckocsik négytonnásak, terepen óránként 55, vizen 10 kilométeres sebességgel haladnak. Fegyverzetük: nehézpuska és golyószóró. Kezelőszemélyzetük: két fő. Az angol «Wickers» művek szabadalma után, orosz gyárban készültek. Holnaptól kezdve — egyelőre — kátyuba jutott magyar gépkocsikat vontatnak ki.

Egy fa alatt hatalmas, 16 tonnás vastag (50—70 miliméter között váltakozó) páncélzatú amerikai harckocsi «Wickers» harckocsi áll. Az oroszok egyetlen helyen öt ilyen harckocsit hagytak el, sok saját gyártmányu — köztük 24—32, sőt 52 tonnás ormótlan gépükkel együtt.

Magyar »fogságban» találkoztunk először amerikai harckocsikkal. Óránkénti sebességük: 24 kilométer. Fegyverzetük: páncéltörő és repeszhatásu ágyu, géppuska, aknavető és kódpisztoly. Teljesen használható állapotban kerültek magyar kézre, nagymennyiségű lőszer van hozzájuk. A külső csin szempontjából kell kisebb javitásokat végezni rajtuk.

Aztán, ha a hadvezetőség ugy akarja magyar legénységgel, magyar kötelékben indulhatnak támadásra.

Orosz tüzérségi vontatók, gépkocsik állanak a magyar »szero« s ezen keresztül a honvédség rendelkezésére. Tízenkét szovjet egyenruhában járó, fehér karszalagos orosz is dolgozik a vontatók és gépkocsik körül. A nagy támadást megelőző éjszaka, B. Lozov közelében jöttek at hozzánk ezek az ipari munkások. Azóta együtt dolgoznak a honvédekkel. Mindannyian Magyarországra akarnak jönni, ha a honvédség itt befejezi külletését. Végtelenül örülnek az emberséges bánásmódnak, a nagyszerű élelmezésnek és a — zsoldnak. Ezen a téren egyforma elbánásban részesülnek a honvédekkel. A műhelyvezető igy jellemzi őket:

— Olyanok mint a kő kutyák. El sem lehetne verni őket.

Két hatalmas «Sztalinec» (nagy teljesitményű, de igen lassu járásu orosz vontató) ujabb zsákmánnyal fordul be az egyik alig észrevehető bejáraton. Néhány nap multva ujabb, teljesen üzemképes orosz gépkocsik állanak majd a honvédség szolgalatába.

Amott gondosan rejtett tisztaszín zsákmányolt gépkocsiabroncs áll halomban.

Tönkretett ellenséges gépkocsikról szedték le őket. Tulnyomo részben ujak.

Egyik fa alatt itt lapul a népbiztosok gépkocsijának egyike. Hatalmas, nyolchengeres, szép kiállitásu amerikai gyártmányu és formáju Willis-kocsi. Kisebb hibával került magyar kézre.

Ugyanebből a gyárból egy másik vadonatuj felderitő kocsi is van itt. Amerika szallitotta a vörösöknek még békeidőben. Holnap holnaputan lőszerrel megrakva rohan majd az első vonalak felé...

Felirást látunk: «Iparoskör».

Szabadidejükben Vadócz Jenő celldömölki géplakatosmester elnökletével itt, árnyékos helyen gyülnek össze a honvédruhában kötelességtudóan dolgozó iparosok. Vas és Zala fiai s é c elődéssel, olvasással, levélirással töltik az időt.

Különböző «lak» feliratok következnek. Mind egy egy műhelyt jelentenek. A «Rugaszt lak» gumiabroncsokat, beleőket hoz rendbe. A »Talpal-lak»-ban cipészek, a «Nyirlak» ban borbélyok dolgoznak és igy tovább... Kédelyesen, igaz bajtársi szeretet jegyében végzik itt a munkát. Korszerű szerszámmokkal gyorsan dolgoznak. Németek is gyakran beforduinak az erdőbe kölcsönösség alapján.

A német javitóműhelyek is soron kivül megcsinálják a bizalommal hozzájuk forduló magyar bajtárs kocsiját...

A kovacsműhely vezetője jelenti: gépkocsinkba beszereltek az uj rugót. Indu hatunk.

Kifordulunk a munka szabadban berendezett műhelytelepétől és nekivágunk az orosz pusztaknak kelet felé.

Magyar messzehordók »verik» az ellenséges állásokat.

Távolról ágyudörgést hoz felénk a szél. (Honvéd haditudósító szazad Ferencz Gyárfás hadapród őrm.)

Különleges bombákról és azok hatásáról

Háborus világban élünk, ilyenkor szokás hadiszerekről, háborús hirekről, a lövegekről, bombakról beszélni. Legújabban a minket ért repülőtámadások ujra felélesztették a bombák emlegetését. Beszélnek, inkább irnak többféle bombaról: P.d. repeszbomba, rombolóbomba, gyujtóbombákról beszélünk anélkül azonban, hogy tudnók, milyen célt szolgál egyik vagy másik, mikor és hol alkalmaszák őket, hogy készülnek azok.

Egy szakleirás, amit a napokban olvastam és most közreadom, sokmindent, különösen megtudtunk belőle anyit amennyi minket, kivülállókat illet és érdekel, hogy tisztán lássunk, jólértelmezzük mi a bomba, milyen célt szolgál. Elsősorban tudjuk meg miből is áll egy bomba:

Bizonyára sokan látták már — legalább képen — a bombáknak hegyes szivaralakú fémtestét, amely kivülről egyáltalában nem árulja el azt a bonyolult szerkezetet amely a belsejében van. A bombák külső része a kemény fémből készült bombatest, amely elől hegyes, hátul pedig négy lapból álló úgynevezett «terelőlapokban» végződik. A bombának azért van ilyen hal alakja, hogy a levegőben az esés közben minél kevésbbé tartsa vissza a levegő ellenállása. Ugyanis minél gyorsabban csapódik be a bomba a földbe, annál nagyobb rombolórőt tud ott kifejteni. A bomba hátulján lévő »farók«, arra szolgal, hogy a bomba állandóan az orrával lefelé essen és ne pörögjön összevissza az esés alatt. A bombatestben helyezik el a bombák robbanó töltetét, amely ekrazit, carbonit vagy trotil-nevü robbanó anyag, sőt még a cseppfolyós levegő is felhasználható robbanóanyagnak. A robbanó anyagot a gyujtó gyujtja meg, amely becsapódáskor jön működésbe. A gyujtószerkezet a bomba hegyébe van beépitve és legfontosabb alkatrésze az ugynevezett »ütőszeg«. Az ütőszeg egy hegyes szeg, amelynek hegyénél durranóhiganyal töltött szelencét helyeznek el. Amikor a bomba a földbe csapódik, az ütődés következtében az ütőszeg hegye beleszúr a durranóhiganyal telt szelencébe. A durranóhiganynak az a tulajdonsága, hogy hirtelen szurásra lángralobban. Ez a láng kicsi és még nem elég ahhoz, hogy a bomba robbanó töltetét felrobbantsa. Ezért a durranóhigany előtt egy nitrocellulóze nitroglicerines robbanóanyagból álló, ugynevezett »detonátort« ér, amelyet már fel tud robbantani. Ennek a robbanó vegyületnek elég nagy a lángja ahhoz, hogy a bombában lévő robbanó anyagot felrobbantsa. Ez a háromszoros gyujtási folyamat csupán egy pillanat műve, mert az égés a durranóhiganytól a nitroglicerinen át a bomba robbanótöltetéig másodpercenként 6 ezer méteres sebességgel terjed.

A bombák többfelék, megismrünk itt repesz-, romboló-, gyujtó- és légnyomásos bombákat. A repeszbombák, amint a nevük is mutatja, a robbanás következtében repeszdarabokra hullanak széjjel, a szétrepülő repeszdarabok élő embereket sérthetnek meg. A repeszbombák általában tiz húsz kilogrammos nagynagyságuak. Vastag a faluk, hogyminél több repeszdarabra hulljanak széjjel. Egy husz kilogrammos repeszbomba a robbanáskor 1000—1800 darab különböző nagyságú repeszdarabra hullik széjjel, amelynek kétharmad része 15—25 gramm sulyú. A repesz sebbessége átlag 1000—1200 méter másodpercenkint. A 20 grammos darabokat már életveszélyesnek lehet tekinteni az emberi testre. A repeszbombák gyujtó szerkezete olyan finom, hogy a

földhozütődés pillanatában robbantja a bombát, mert a földbehatolt bomba repeszdarabjainak nagyrészét a föld fogni fel. A repeszdarabok néha még 200 méter távolságban is sebzőképesek, de 25 méteren belül megsemmisítő hatásuak.

A rombolóbombák feladata az épületek, hidak, utak rombolása. A rombolóbombák súlya 50 kilogrammtól egészen 1000 kilogrammig terjedhet. A romboló fala sokkal vékonyabb, mint a repeszbombáké, ezzel szemben sokkal több benne a robbanótöltet. Egy 1000 kilogrammos rombolóbombában 700 kg. robbanó anyag, míg egy 20 kilogrammos repeszbombában mindössze 3—4 kilogramm. A rombolóbombák csak akkor hatásosak, ha a repeszbombákkal ellentétben mélyen behatolnak a lerombolandó házba, gyártelepbe, vagy más épületbe. Éppen ezért a rombolóbombák gyujtókészüléke olyan, amely «késleltetős» a bomba robbanását és a bomba csak akkor robbanhat, ha márbehatolt a cél belsejebe. Ezek a bombák a becsapódás után 0,5—1 másodperc multva robbannak.

A gyujtóbombák célja a tűzokozás. Súlyuk alig 2—5 kilogram, éppen ezért egy 1000 kilogramm teherbirású gép kényelmesen elvihet belőlük 200—300 darabot. A bomba vasoxid és alumininompor keverékével van töltve és az égéskor 2500—3000 Celzius fok hőt fejleszt. A bombatest is éghető fémanyagból készült, az égés néha percekig is eltart. Ilyen magas hőfokú láng mindent meggyujt és vizzel nem oltható, mert a vizet oxigénre és hidrogénre bontja, úgy hogy az égést táplálja. A homok ellene a leghatásosabb védőeszköz. A régebben sokat emlegetett gázbombákat a mai háborúban — éppen úgy mint a gázt — sehol sem használták még.

A német legierők ujfajta bombát is használtak az ugynevezett «légnyomásos bombát», amelynek igen vékony fala van és igen sok benne a nagyhatásu uj robbanóanyag. Ez a bombafajta, amelyet a kercsi csatában és Szebasztopol ostrománál használtak igen szép eredménnyel, óriási léznyomást okoz. Hír szerint 200 atmosféra lehet a körzetében levő nyomás. A szemtanu szovjet foglyok szerint egy ilyen bomba becsapódása állitólag 30—40 méterre feldobta a levegőbe a közelben levő embereket, akiknél ha az esés erejétől nem pusztultak volna el — dobhártyaszakadás, agyközpont bénítás és tudóhólyagszakadás következett be. Az uj bombak robbanóanyagának hatása — hír szerint — 2—3 szor erősebb mint az eddigi robbanóanyagoké, azonkivül a sulyuk is kisebb. Erről a bombáról hitték azt a kercsi alkalmazáskor az oroszok,

Lássuk végül mibe kerül a bomba. A bombagyártásnál csak elsőrendű anyagot lehet felhasználni, mert minden elnagyolt munka sokszorosan megbosszúlja magát. A pontatlanul gyártott bomba nemcsak, hogy nem robban fel és így karbavész a bombázógép veszélyes hosszú utja, hanem előfordulhat, hogy szállítás közben robban fel ami óriási ember és anyagpusztulással járhat. A finom munkának és az elsőrendű anyagnak persze megvan az ára is. Hozzávetőleges számitások szerint egy 10 kilogramos repeszbomba előállitási ára 500—1000 pengő között mozog míg egy 1000 kilogrammos rombolóbomba beleke rülhet 4—5000 pengőnek megfelelő árba. A bombagyártás

Megérkeztek az 1943-as tipusu PHILIPS rádiók

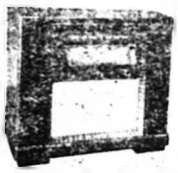

Hallgassa meg. — Díjtalanul bemutatja

Ujtz István rádiószaküzlete

CELLDÖMÖLKÖN, Kossuth Lajos-utca 14. szám alatt.

sem egyszerű feladat, mert amig a bomba a repülőgépbe kerül, számos ellenőrző vizsgálaton megy keresztül. A bombákkal a repülőnek éppen ugy takarékoskodnia kell, mint a tengeralattjáró személyzetének a torpedóval. A találat nagy eredményt ér el, de kétszeres veszteség a rossz célzás, hiába farad a személyzet és karba vész a draga pénzen előállitott bomba.]

Csoknyay József.

Katolikus egyházi élet

Az egyesületekben is megkezdődik a munka. Súlyos körülmények között, de töretlen lelkesedéssel végezzük munkánkat. Szent megfyőződéssel valljuk, hogy a vallásos egyesületek az önzetlen és tevékeny felebaráti szeretet műhelyei. Ezekben nem az önző érdekek védelmére épitenek sziklavárakat, hanem a legszentebb eszmék szolgálatába állitják a lélek tettrakész energiáját. Az Isten dicsőségének előmozditása, az egyének lelkének megszentelése, a felebaráti szeretet hősies fokban való gyakorlása alkotja csatasorba a hit buzgalmi egyesületek tagjait. Tehát nem az erők szétforgácsolása, hanem inkább az erők összefogása és az Egyház és Haza közös érdekeinek szolgálata valósul meg az egyesületekben. Lássunk messzebbre a magunk kicsinyes, szűk kis érdekkörei nél és a kényelmes önzés helyett kezet kézbe téve dolgozzunk a belső frontnak nélkülözhetetlen őrhelyein: a hitbuzgalmi és a karitativ egyesületekben!

Evnyitó értekezlet a katolikus egyesületekben. A kat. egyesületek vezetői vasárnap délután 5 órakor értekezletet tartanak a Kat. Házban és megállapitják az egyesületek jövő évi munkarendjét.

Az Oblátus Férfiak Szövetsége vasárnap délután 2 órakor rendezi szeptemberi összejövetelét az apátsági templom tárházában.

A Kat. Legényegyesület választmánya kedden este 8 órakor ülést tart a Katolikus Házban. A választmány tagjai pontosan jelenjenek meg.

A Leányok Mária kongregációja szerdán este fél hétkor tanácsülést, csütörtökön este fél hétkor pedig rendes összejövetelt tart a zárdában.

Többezer zarándok vett részt Mária-nevenapján a bucsun. A régi bucsujárások emlékét idézte fel a mult vasárnapi ünnep. A háborus viszonyok között több ezer ember hozta el szivét a Kisczelli Szűzanyához. Már szombaton délután érkeztek egymás után népes zarándokcsoportok. A pápociak 250 főnyi csapatát Kovács Sándor plébános személyesen vezette, Kemenesszentpéterről Strácl József plébános vezetésével érkezett mintegy száztagu csoport Dr. Nemes Vazul ünnepélyesen fogadta őket. Kisebb csoportok érkeztek Ujkérről, Jakról, Kisfaludról, Ikervárról, Agyagosszergényből. A zarandokok szombaton este megható és felejthetetlen szép gyertyás körmenetet rendeztek a főtéren. Vasárnap reggel érkezett meg a kenyeri plébánia hatalmas zarándokcsapata dr. Horváth István plébános vezetésével; harangok zugása köszöntötte Izsákfa zarándokait, akik Herman Floris plébánossal jöttek; felemelő volt az alsósági hiveknek ezernyi serege, akik Tanay Ferenc esperes plébános vezetésével példás rendben vonultak fel; Sömjénmihályfa zarándokait Zechmeister Viktor esperesplébános és Németh Lajos káplán kisérték; Ostffyasszonyfa hivőseregét pedig Hatt András plébános vezette fel templomi zászlók alatt és Máriát köszöntő énekkel. Körülbelül három ezer ember vett részt a szentmiséken. Az ünnepélyes nagymisét délelőtt 10 órakor Jánti Bernardin dömölki apátur végezte papi segédlettel. A zarándokok gyönyörű lelki élményekkel gazdagodva ünnepélyes menetben tértek vissza otthonukba.

Korkép

Irta: KISKÖPECZI.

A gólyák már utraveltek,
A fecskék is búcsút intnek.
A nagyutról tanácskoznak,
Hisz' vége van a szép nyárnak.

Ujra itt van Kisasszonynap,
Délre hajlott az öreg nap.
Vandormadár mind délre száll,
Hol jobb tanyát, fészket talál.

Itt van az ősz, leszáll a dér,
Hervadásról némán beszél . . .
Az elmulás nyomában jár,
Kopar lesz az egész határ! . .

Jobb világba mi is vagyunk,
De jobb hazát hol találunk?
Hisz' a földön, légben, vizen,
Menedék már sehol sincsen!

Hadakutján gépmadár száll,
Minden pusztul, amerre jár.
A kulturát lerombolja,
Az oktalan Sztalin horda!

Felszabadult az ősember,
Urrá lett a szereteten . . .
Nincsen testvér, se jóbarát,
Kain már az egész világ!

Jövel Jézus, tégy nagy csodát,
Fékezd meg a pogány hordat!
Térjen meg az emberiség,
Legyen béke, testvériség!

Hirdetéseket felveszünk

HIREK

Tüzharcos elnöki látogatás Szentgotthárdon és Kőszegen. Miot mar közöltük, Celldömölk díszpolgára, gróf Takács Tolvay József nyug. altábornagy, országgyűlési képviselő két héttel ezelőtt néhány napi pihenés céljából Celldömölkre érkezett és a Saghegyen eltöltött nyaralása közben időt szakitott magának arra, hogy a celldömölki tűzharcos bajtársakkal tűzharcos ügyekben eszmecserét folytasson. A sághegyi nyaralás befejezése után gróf Takáts József nyug. altabornagy ellátogatott a volt kerületébe, Szentgotthárdra, majd onnan Kőszegre s mindkét helyen szintén megbeszéléseket folytatott a tüzharcosokkal, közben aztán időt szakitott magának arra is, hogy megtekintse a szentgotthárdi kaszagyárat, illetve a kőszegi posztogyárat, amelyeknek tudvalevően elnökigazgatója.

Bérmálás Egyházaskeszőn. Báró Apor Vilmos győri megyéspüspök vasárnap délelőtt szép ünnepély keretében osztotta ki a bérmálás szentségét a még Vas varmegyéhez tartozó, de a győri püspökség fenhatósága alatt álló Egyházaskesző községben. A Szany felől autóján érkező püspököt a község határában Hetthéssy Jenő dr. főszolgabíró várta és üdvözölte, majd a lipasztor a levente, tűzoltók és iskolásgyermekek sorfala között bevonult a zsufolásig telt templomba, ahol a szentbeszéd és misé után 150 hívőt részesitett a bérmalás szentségében. Az egyházi szertartás végeztével báró Apor Vilmos megyéspüspök látogatást tett Gyeginszky Béla körjegyző és a helybeli intelligencia néhány tagjának lakásan, majd Tormássy Arthur plébánosnál elfogyasztott ebéd utan visszahajtatott Győrbe.

Október 4 ?????

Halálozások. Egy régi, köztiszteletben megőszült vasutast ragadott magához a kérhethetetlen halál. Jeney János celldömölki nyug. MÁV altiszt hosszas betegség utan a mult hétfőre virradó hajnalon 83 éves korában csendesen elhúnyt. A megboldogultat kedden délutan nagy részvét mellett temették el a Kálvária kápolnájából. A sírnál történt beszentelés után az egyház és az Oblátusok nevében Nemes Vazul dr. plébános szép szavakban vett bőcsüt a jó öreg Jeney bácsitól, akit öt gyermeke, 14 unokája és kiterjedt rokonsága gyászol. — Özv. Kovács Mihályné szül. Öry Ágnes 84 éves korában hosszas szenvedés után f. hó 12-én elhunyt. Hetfőn délután temették a temető kápolnájából nagy részvét mellett, három gyermeke, menye és unokái, valamint kiterjedt rokonsága gyászolják.

Értesités. Az állomásfőnökség ezuton hívja fel az érdekeltek figyelmét, hogy az 1943 évtől kiadásra kerülő uj barna és szürke arcképes igazolványokhoz 6x6 cm. nagysagu fényképeket küldjenek be majd annakidején. Régi időkből származó fényképek beküldése tilos. A fényképek beszerzésére mar most felhívja az állomásfőnökség az érdekeltek figyelmét.

Gyóni Géza: Csak egy éjszakára cimű versét szavalta el megrázó erővel.

Az ünnepély után még Egyed Irma beszámolt az egyesület kebelében indított téliruhagyűjtési akció szép eredményéről. Az egyesület a harctéren küzdő 12 tagjat fogja ellátni a szükséges téli ruhaneművel. A nagyobb siker érdekében az ünnepélyen résztvevő közönség nyomban 100 pengőt adott össze, hogy annak az ára is az egyesület leanytagjai anyagot vásároljanak és elkészítsék a még szükséges téli holmikat.

Bajtársi szolgálat munkája Celldömölkön

A celldömölki bajtársi szolgálat kinevezett vezetői Kirchner Elek igazgató mérnök elnöklete alatt f. hó 12én tartottak ülést, hogy a bajtársi szolgálat keretében megajánlott adományokat szeptember hónapra a rászorulóknak kiosszák. Az elnök ismertette a bizottságban, hogy Celldömölk közönsége megható áldozatkészséggel vette ki részét az adakozásban, amennyiben közel havi 1000 pengő gyűlt össze a megajánló iveken. Annál kirivóbb 1—2 tehetős polgárnak a szükkebbsége, akik nem vették ki az áldozatkészségben méltóképp részüket. Ezek kevesen vannak, de nevük általánosan ismertek a különböző jótékonysági akcióval kapcsolatban.

A bizottság megállapította, hogy az adomány pénzeknek költségmentesen kell a rászorulók kezeihez jutni. Az adományok kezelésére a Vasmagyei Mezőgazdasági Takarékpénztár r. t. celldömölki fiókjánál folyószámát nyit, az adományok havonta leadó begyűjtésére a Levente Egyesületet kéri fel, az egyes felekezetek vezető lelkészei — akik egyébként a bizottságnak tagjai — minden hadigondozott mellé gondnokot állitanak, akik állandóan figyelemmel kisérik az illthonmaradott családtagok viszonyait, azokról a szükséghez képest jelentést tesznek s ezen jelentése ka'apján hatarozminden egyes esetben a bizottság a szükséges tennivalókról, vagy esetleg a szükséges anyagi támogatásról.

Az anyagi támogatást a rászorulok megállapitott hitelkerettel ellátott bevásárlási könyvecskék alapján kapják s a bevásárlási könyvek érvényesítéséhez megkeresi a bizottság a celldömölki Kereskedők Egyesületét.

A bevásárlási könyvecskék hitelkeretében mindenki kizárólag csak élelmiszert vásárolhat. A vásárlási összeget a bizottság meghatalmazása alapjan havonta a bajtársi szolgálat vezetője, Kirchner Elek igazgató mérnök utalja közvetlen a bank folyószámlájáról az egyes kereskedőknek. Ezek után a bizottság egyenként sorba vette a hadbavonultak családtagjainak a viszonyát és a rendelkezésre álló környezet tanulmányok alapján egyelőre 35 családnak összesen 870 pengő hitelt kitevő bevásárlási könyvecskét osztott széjjel.

Négy középiskolát végzett fiút tanoncnak felveszünk.

Látogatás egy Szerő-ban, ahol vasi és zalai iparosok dolgoznak

Rugótörést kaptunk. Megállunk, néhány órára le kell maradnunk harcálláspontjára siető egységünktől. Autónkat gyorsan magára kapcsolja egy vontató s a közelben lévő gépvontatásu szerelőoszlophoz, az ugynevezett «Szero» hoz húz.

Motorok zakatolnak, «énekelnek» az esztergapadok, üllő zengése hallatszik és csattannak a hegesztő pisztolyok. Ipari élet zajlik itt, de ebből alig látni valamit. Ácsarva van minden. Az ellenséges felderités nagy magasságból dolgozik. Ide ugyan nem nézhet be. Mi a földön állunk és egészen közelről is alig látunk valamit.

Az erdőszéltől 10—12 lépésre szerelőműhely, raktár és javitásra varó kocsik tömege lapul a fák alatt. Mindenhol dolgoznak. «Lelket vernek» az elképesztő orosz utakon elromlott kocsikban...

Többszáz szakember gondoskodik egy egész hadtest gépjárműveinek karbantartásáról.

Ellenőrzés, biztatás nélkül teljesítik kötelességüket Ég a munka a kezük alatt, mert tudják: minden kocsira, motorkerékpárra, vagy vontatóra szükség van.

Most éppen két szokatlan formáju orosz harcikocsira festenek magyar felségjelekat. Horváth Győző gépészmérnök műhelyvezetőtől értesültünk: szárazon és vizen járó zsákmányolt orosz harcikocsikat hoztak teljesen rendbe. Ezek könnyű harckocsik négytonnásak, terepen óránként 55, vizen 10 kilométeres sebességgel haladnak. Fegyverzetük: nehézpuska és golyószóró. Kezelőszemélyzetük: két fő. Az angol «Wickers» művek szabadalma után, orosz gyárban készültek. Holnaptól kezdve — egyelőre — kátyuba jutott magyar gépkocsikat vontatnak ki.

Egy fa alatt hatalmas, 16 tonnás vastag (50—70 miliméter között váltakozó) páncélzatú amerikai harckocsi «Wickers» harckocsi áll. Az oroszok egyetlen helyen öt ilyen harckocsit hagytak el, sok saját gyártmányu — köztük 24—32, sőt 52 tonnás ormótlan gépükkel együtt.

Magyar »fogságban» találkoztunk először amerikai harckocsikkal. Óránkénti sebességük: 24 kilométer. Fegyverzetük: páncéltörő és repeszhatásu ágyu, géppuska, aknavető és ködpisztoly. Teljesen használható állapotban kerültek magyar kézre, nagymennyiségü lőszer van hozzájuk. A külső csin szempontjából kell kisebb javításokat végezni rajtuk.

Aztán, ha a hadvezetőség ugy akarja magyar légénységgel, magyar kötelékben indulhatnak támadásra..

Orosz tüzérségi vontatók, gépkocsik állanak a magyar »szerő« s ezen keresztül a honvédség rendelkezésére. Tizenkét szovjet egyenruhában járó, fehér karszalagos orosz is dolgozik a vontatók és gépkocsik körül. A nagy támadást megelőző éjszaka, B. Lozov közelében jöttek át hozzánk ezek az ipari munkások. Azóta együtt dolgoznak a honvédekkel. Mindannyian Magyarországra akarnak jönni, ha a honvédség itt befejezi küldetését. Végtelenül örülnek az emberséges bánásmódnak, a nagyszerű élelmezésnek és a — zsoldnak. Ezen a téren egyforma elbánásban részesülnek a honvédekkel. A műhelyvezető igy jellemzi őket:

— Olyanok mint a hű kutyák. El sem lehetne verni őket.

Két hatalmas «Sztalinec» (nagy teljesitményű, de igen lassu járásu orosz vontató) ujabb zsákmánnyal fordul be az egyik alig észrevehető bejáraton. Néhány nap multa ujabb, teljesen üzemképes orosz gépkocsik állanak majd a honvédség szolgalatába.

Amott gondosan rejtett tisztason zsákmányolt gépkocsiabroncs áll halomban.

Tönkretett ellenséges gépkocsikról szedték le őket. Tulnyomó részben ujak.

Egyik fa alatt itt lapul a népbiztosok gépkocsijának egyike. Hatalmas, nyolchengeres, szép kiállitásu amerikai gyártmányu és formáju Willis-kocsi. Kisebb hibával került magyar kézre.

Ugyanebből a gyárból egy másik vadonatuj felderitő kocsi is van itt. Amerika szallitotta a vörösöknek még békeidőben. Holnap holnaputan lőszerrel megrakva rohan majd az első vonalak felé...

Feliratát látunk: »Iparoskör«.

Szabadidejükben Vadócz Jenő celldömölki géplakatosmester elnökletével itt, árnyékos helyen gyülnek össze a honvédruhában kötelességtudóan dolgozó iparosok. Vas és Zala fiai s é célődéssel, olvasással, levélirással töltik az időt.

Különböző «lak» feliratok következnek. Mind egy egy műhelyt jelentenek. A «Ragaszt lak» gumiabroncsokat, beleőket hoz rendbe. A »Talpal-lak»-ban cipészek, a «Nyirlak» ban borbélyok dolgoznak és igy tovább... Kedélyesen, igaz bajtársi szeretet jegyében végzik itt a munkát. Korszerű szerszámmokkal gyorsan dolgoznak. Németek is gyakran beforduinak az erdőbe kölcsönösség alapján.

A német javitóműhelyek is sorban kivül megcsinálják a bizalommal hozzájuk forduló magyar bajtárs kocsiját...

A kovacsműhely vezetője jelenti: gépkocsinkba beszereltek az uj rugót. Indu hatunk.

Kifordulunk a munka szabadban berendezett műhelytelepétől és nekivágunk az orosz pusztaknak kelet felé.

Magyar messzehordók »verik» az ellenséges állásokat.

Tavolról ágyudörgést hoz felénk a szél. (Honvéd haditudósító szazad Ferencz Gyárfás hadapród őrm.)

Különleges bombákról és azok hatásáról

Háborus világban élünk, ilyenkor szokás hadiszerekről, háborús hirekről, a lövegekről, bombákról beszélni. Legújabban a minket ért repülőtámadások ujra felélesztették a bombák emlegetését. Beszélnek, inkább irnak többféle bombáról: P.d. repeszbomba, rombolóbomba, gyujtóbombákról beszélünk anélkül azonban, hogy tudnók, milyen célt szolgál egyik vagy másik, mikor és hol alkalmazzák őket, hogy készülnek azok.

Egy szakleirás, amit a napokban olvastam és most közreadom, sokmindent, különösen megtudtunk belőle anyit amennyi minket, kivülállókat illet és érdekel, hogy tisztán lássunk, jólértelmezzük mi a bomba, milyen célt szolgál. Elsősorban tudjuk meg miből is áll egy bomba:

Bizonyára sokan látták már — legalább képen — a bombáknak hegyes szivaralakú fémtestét, amely kivülről egyáltalában nem árulja el azt a bonyolult szerkezetet amely a belsejében van. A bombák külső része a kemény fémből készült bombatest, amely elől hegyes, hátul pedig négy lapból álló úgynevezett «terelőlapokban» végződik. A bombának azért van ilyen hal alakja, hogy a levegőben az esés közben minél kevésbbé tartsa vissza a levegő ellenállása. Ugyanis minél gyorsabban csapódik be a bomba a földbe, annál nagyobb rombolóerőt tud ott kifejteni. A bomba hátulján lévő »farok« arra szolgal, hogy a bomba állandóan az orrával lefelé essen és ne pörögjön össze vissza az esés alatt. A bombatestben helyezik el a bombák robbanó töltetét, amely ekrazit, carbonit vagy trotil nevü robbanó anyag, sőt meg a cseppfolyós levegő is felhasználható robbanóanyagnak. A robbanó anyagot a gyujtó gyujtja meg, amely becsapódáskor jön működésbe. A gyujtószerkezet a bomba hegyébe van beépítve és legfontosabb alkatrésze az ugynevezett »ütőszeg«. Az ütőszeg egy hegyes szeg, amelynek hegyénél durranóhiganyal töltött szelencét helyeznek el. Amikor a bomba a földbe csapódik, az ütődés következtében az ütőszeg hegye beleszúr a durranóhiganyal telt szelencébe. A durranóhiganynak az a tulajdonsaga, hogy hirtelen szurásra lángralobban. Ez a láng kicsi és még nem elég ahhoz, hogy a bomba robbanó töltetét felrobbantsa. Ezért a durranóhigany előtt egy nitrocellulóze nitroglicerines robbanóanyagból álló, ugynevezett »detonátort« ér, amelyet már fel tud robbantani. Ennek a robbanó vegyületnek elég nagy a lángja ahhoz, hogy a bombában lévő robbanó anyagot felrobbantsa. Ez a háromszoros gyujtási folyamat csupán egy pillanat műve, mert az égés a durranóhiganytól a nitroglicerinen át a bomba robbanótöltetéig másodpercenként 6 ezer méteres sebességgel terjed.

A bombák többfélék, megismrünk itt repesz-, romboló-, gyujtó- és légnyomásos bomákat. A repeszbombák, amint a nevük is mutatja, a robbanás következtében repeszdarabokra hullanak széjjel, a szétrepülő repeszdarabok élő embereket sérthetnek meg. A repeszbombák általában tiz húsz kilogrammos nagynagyságuak. Vastag a faluk, hogyminél több repeszdarabra hulljanak széjjel. Egy husz kilogrammos repeszbomba a robbanáskor 1000—1800 darab különböző nagyságú repeszdarabra hullik széjjel, amelynek kétharmad része 15—25 gramm súlyú. A repesz sebessége átlag 1000—1200 méter másodpercenként. A 20 grammos darabokat már életveszélyesnek lehet tekinteni az emberi testre. A repeszbombák gyujtó szerkezete olyan finom, hogy a

földhözütődés pillanatában robbantja a bombát, mert a földbehatolt bomba repeszdarabjainak nagyrészét a föld fogni fel. A repeszdarabok néha még 200 méter távolságban is sebzőképesek, de 25 méteren belül megsemmisítő hatásuak.

A rombolóbombák feladata az épületek, hidak, utak rombolása. A rombolóbombák súlya 50 kilográmtól egészen 1000 kilogrammig terjedhet. A romboló fala sokkal vékonyabb, mint a repeszbombáké, ezzel szemben sokkal több benne a robbanótöltet. Egy 1000 kilogrammos rombolóbombában 700 kg. robbanó anyag, míg egy 20 kilogrammos repeszbombában mindössze 3—4 kilogramm. A rombolóbombák csak akkor hatásosak, ha a repeszbombákkal ellentétben mélyen behatolnak a lerombolandó házba, gyártelepbe, vagy más épületbe. Éppen ezért a rombolóbombák gyujtókészüléke olyan, amely «késleltetí» a bomba robbanását és a bomba csak akkor robbanhat, ha márbehatolt a cél belsejébe. Ezek a bombák a becsapódás után 0,5—1 másodperc multva robbannak.

A gyujtóbombák célja a tűzokozás. Súlyuk alig 2—5 kilogram, éppen ezért egy 1000 kilogramm teherbirasú gép kényelmesen elvihet belőlük 200—300 darabot. A bomba vasoxid és aluminiumpor keverékével van töltve és az égéskor 2500—3000 Celzius fok hőt fejleszt. A bombatest is éghető fémanyagból készült, az égés néha percekig is eltart. Ilyen magas hőfokú láng mindent meggyujt és vizzel nem oltható, mert a vizet oxigénre és hidrogénre bontja, ugy hogy az égést táplálja. A homok ellene a leghatásosabb védőeszköz. A régebben sokat emlegetett gázbombákat a mai háborúban — éppen úgy mint a gázt — sehol sem használták még.

A német légierők ujfajta bombát is használtak az ugynevezett «légnyomásos bombát», amelynek igen vékony fala van és igen sok benne a nagyhatásu uj robbanóanyag. Ez a bombafajta, amelyet a kercsi csatában és Szebasztopol ostrománál használtak igen szép eredménnyel, óriási léznyomást okoz. Hir szerint 200 atmosféra lehet a körzetében levő nyomás. A szemtanu szovjet foglyok szerint egy ilyen bomba becsapódása állitólag 30—40 méterre feldobta a levegőbe a közelben levő embereket, akiknél ha az esés erejétől nem pusztultak volna el — dobhártyaszakadás, agyköpont bénítás és tüdőhólyagszakadás következett be. Az uj bombák robbanóanyagának hatása — hir szerint — 2—3 szor erősebb mint az eddigi robbanóanyagoké, azonkivül a sulyuk is kisebb. Erről a bombáról hitték azt a kercsi alkalmazáskor az oroszok, hogy a németek gázt használtak.

Lássuk végül mibe kerül a bomba. A bombagyártásnál csak elsőrendű anyagot lehet felhasználni, mert minden elnagyolt munka sokszorosan megbosszulja magát. A pontatlanul gyártott bomba nemcsak, hogy nem robban fel és így kárbavész a bombázógép veszélyes hosszú utja, hanem előfordulhat, hogy szállítás közben robban fel ami óriási ember és anyagpusztulással járhat. A finom munkának és az elsőrendű anyagnak persze megvan az ára is. Hozzávetőleges számitások szerint egy 10 kilogramos repeszbomba előállitási ára 500—1000 pengő között mozog míg egy 1000 kilogrammos rombolóbomba belekerülhet 4—5000 pengőnek megfelelő árba. A bombagyártás sem egyszerű feladat, mert amíg a bomba a repülőgépbe kerül, számos ellenőrző vizsgálaton megy keresztül. A bombákkal a repülőnek éppen ugy takarékoskodnia kell, mint a tengeralattjáró személyzetének a torpedóval. A találat nagy eredményt ér el, de kétszeres veszteség a rossz célzás, hiába farad a személyzet és kárba vész a drága pénzen előállitott bomba.

Csoknyay József.

Megérkeztek az 1943-as tipusu

PHILIPS rádiók

Hallgassa meg: — Díjtalanul bemutatja

Ujtz István rádiószaküzlete

CELLDÖMÖLKÖN, Kossuth Lajos-utca 14. szám alatt.

Katolikus egyházi élet

Az egyesületekben is megkezdődik a munka. Súlyos körülmények között, de töretlen lelkesedéssel végezzük munkánkat. Szent meggyőződéssel valljuk, hogy a vallásos egyesületek az önzetlen és tevékeny felebaráti szeretet műhelyei. Ezekben nem az önző érdekek védelmére épitenek sziklavárakat, hanem a legszentebb eszmék szolgálatába állitják a lélek tettrekész energiáját. Az Isten dicsőségének előmozditása, az egyének lelkének megszentelése, a felebaráti szeretet hősies fokban való gyakorlása állitja csatasorba a hitbuzgalmi egyesületek tagjait. Tehát nem az erők szétforgácsolása, hanem inkább az erők összefogása és az Egyház és Haza közös érdekeinek szolgálata valósul meg az egyesületekben. Lássunk messzebbre a magunk kicsinyes, szük kis érdekkörei nél és a kényelmes önzés helyett kezet kézbe téve dolgozzunk a belső frontnak nélkülözhetetlen őrhelyein: a hitbuzgalmi és a karitativ egyesületekben!

Evnyitó értekezlet a katolikus egyesületekben. A kat. egyesületek vezetői vasárnap délután 5 órakor értekezletet tartanak a Kat. Házban és megállapitják az egyesületek jövő évi munkarendjét.

Az Oblátus Férfiak Szövetsége vasárnap délután 2 órakor rendezi szeptemberi összejövetelét az apátsági templom tárházában.

A Kat. Legényegyesület választmánya kedden este 8 órakor ülést tart a Katolikus Házban. A választmány tagjai pontosan jelenjenek meg.

A Leányok Mária kongregációja szerdán este fél hétkor tanácsülést, csütörtökön este fél hétkor pedig rendes összejövetelt tart a zárdában.

Többezer zarándok vett részt Mária-nevenapján a bucsun. A régi bucsujárások emléket idézte fel a múlt vasárnapi ünnep. A háborus viszonyok között több ezer ember hozta el szivét a Kiscelli Szűzanyához. Már szombaton délután érkeztek egymás után népes zarándokcsoportok. A pápociak 250 főnyi csapatát Kovács Sándor plébános személyesen vezette, Kemenesszentpéterről Strácl József plébános vezetésével érkezett mintegy száztagu csoport Dr. Nemes Vazul ünnepélyesen fogadta őket. Kisebb csoportok érkeztek Ujkérről, Jákról, Kisfaludról, Ikervárról, Agyagosszergényből. A zarándokok szombatón este megható és felejthetetlen szép gyertyás körmenetet rendeztek a főtéren. Vasárnap reggel érkezett meg a kenyeri plébánia hatalmas zarándokcsapata dr. Horváth István plébános vezetésével; harangok zugása köszöntötte Izsákfa zarándokait, akik Herman Floris plébánossal jöttek; felemelő volt az alsósági hiveknek ezernyi serege, akik Tanay Ferenc esperes plébános vezetésével példás rendben vonultak fel; Sömjénmihályfa zarándokait Zechmeister Viktor esperesplébános és Németh Lajos káplán kisérték; Ostffyasszonyfa hivőseregét pedig Hatt András plébános vezette fel templomi zászlók alatt és Máriát köszöntő énekkel. Körülbelül három ezer ember vett részt a szentmiséken. Az ünnepélyes nagymisét délelőtt 10 órakor Jandi Bernardin dömölki apátur végezte papi segédlettel. A zarándokok gyönyörü lelki élményekkel gazdagodva ünnepélyes menetben tértek vissza otthonukba.

Korkép

Irta: KISKÖPECZI.

A gólyák már utrakeltek,
A fecskék is búcsut intnek.
A nagyutról tanácskoznak,
Hisz' vége van a szép nyárnak.

Ujra itt van Kisasszonynap,
Délre hajlott az öreg nap . . .
Vándormadár mind délre száll,
Hol jobb tanyát, fészket talál . . .

Itt van az ősz, leszáll a dér,
Hervadásról némán beszél . . .
Az elmulás nyomában jár,
Kopár lesz az egész határ ! . . .

Jobb világba mi is vágyunk,
De jobb hazát hol találunk?
Hisz' a földön, légben, vizen,
Menedék már sehol sincsen !

Hadakutján gépmadár száll,
Minden pusztul, amerre jár.
A kulturát lerombolja,
Az oktalan Sztalin horda !

Felszabadult az ősember,
Urrá lett a szereteten . . .
Nincsen testvér, se jóbarát,
Kain már az egész világ!

Jövel Jézus, tégy nagy csodát,
Fékezd meg a pogány hordat ! . . .
Térjen meg az emberiség,
Legyen béke, testvériség !

Hirdetéseket felveszünk

HIREK

Tüzharcos elnöki látogatás Szentgotthárdon és Kőszegen. Mint már közöltük, Celldömölk díszpolgára, gróf Takács Tolvay József nyug. altábornagy, országgyűlési képviselő két héttel ezelőtt néhány napi pihenés céljából Celldömölkre érkezett és a Sághegyen eltöltött nyaralása közben időt szakitott magának arra, hogy a celldömölki tűzharcos bajtársakkal tűzharcos ügyekben eszmecserét folytasson. A sághegyi nyaralás befejezése után gróf Takáts József nyug. altábornagy ellátogatott a volt kerületébe, Szentgotthárdra, majd onnan Kőszegre s mindkét helyen szintén megbeszéléseket folytatott a tűzharcosokkal, közben aztán időt szakitott magának arra is, hogy megtekintse a szentgotthárdi kaszagyárat, illetve a kőszegi pósztógyárat, amelyeknek tudvalevően elnökigazgatója. A kőszegi látogatáson jelen volt Kertész Elemér, a tűzharcosok országos alelnöke is.

Bérmálás Egyházaskeszőn. Báró Apor Vilmos győri megyéspüspök vasárnap délelőtt szép ünnepély keretében osztotta ki a bérmálás szentségét a még Vas vármegyéhez tartozó, de a győri püspökség fenhatósága alatt álló Egyházaskesző községben. A Szany felől autóján érkező püspököt a község határában Hetthéssy Jenő dr. főszolgabíró várta és üdvözölte, majd a lópásztor a levente, tűzoltók és iskolásgyermekek sorfala között bevonult a zsufolásig telt templomba, ahol a szentbeszéd és mise után 150 hívőt részesitett a bérmálás szentségében. Az egyházi szertartás végeztével báró Apor Vilmos megyéspüspök látogatást tett Gyeginszky Béla körjegyző és a helybeli intelligencia néhány tagjának lakásán, majd Tormássy Arthur plébánosnál elfogyasztott ebéd után visszahajtatott Győrbe.

Október 4 ?????

Halálozások. Egy régi, köztiszteletben megöszült vasutast ragadott magához a kérehethetetlen halál. Jeney János celldömölki nyug. MÁV altiszt hosszas betegség után a mult hétfőre virradó hajnalon 83 éves korában csendesen elhúnyt. A megboldogultat kedden délután nagy részvét mellett temették el a Kálvária kápolnájából. A sírnál történt beszentelés után az egyház és az Oblátusok nevében Nemes Vazul dr. plébános szép szavakban vett búcsút a jó öreg Jeney bácsitól, akit öt gyermeke, 14 unokája és kiterjedt rokonsága gyászol. — Özv. Kovács Mihályné szül. Öry Ágnes 84 éves korában hosszas szenvedés után f. hó 12-én elhunyt. Hétfőn délután temették a temető kápolnájából nagy részvét mellett, három gyermeke, menye és unokái, valamint kiterjedt rokonsága gyászolják.

Értesítés. Az állomásfőnökség ezuton hívja fel az érdekeltek figyelmét, hogy az 1943 évtől kiadásra kerülő uj barna és szürke arcképes igazolványokhoz 6x6 cm. nagyságu fényképeket küldjenek be majd annakidején. Régi időkből származó fényképek beküldése tiloz. A fényképek beszerzésére már most felhívja az állomásfőnökség az érdekeltek figyelmét.

Csoknyay József ingatlanközvetítő irodája
Celldömölk, Árpád-utca 16. szám.

Foglalkozik: családiházak, bérházak, üzletházak, gazdaházak, birtokok, bérletek, szőlők és mindenfajta ingatlanok közvetítésével, bérletével helyben és vidéken Aki eladni vagy venni akar bizalommal keresse fel irodámat, ahol mint eddig, ezután is megbecsülést, jóindulatu kiszolgálást kap.

CSOKNYAY JÓZSEF

Orosz ejtőernyősöknek nézték a szerb szökevényeket. A szerdán éjjel mult egy hete történt szovjet berepülés után, csütörtökön kora reggel a kissomlyói hegyre igyekvő földművesek a szőlők között négy idegen egyenruhás alakot láttak bujkálni, akikről azt hitték, hogy minden bizonnyal szovjet ejtőernyősök és az éjszaka ereszkedtek le. Az emberek egykettőre fellármázták a falut és rövidesen kiszálltak a helyszínre a jánosházai csendőrök is, akik aztán átkutatták az egész szőlőhegyet. Az idegenek természetesen igyekeztek elmenekülni s közben az egyik beleesett egy mély kőfejtő gödörbe s ott a lábát törte. Csakhamar kézrekerült a másik három társa is és akkor kiderült, hogy mind a négy szerb, illetve lengyel katona, akik megszökött az egyik németországi fogolytáborból és most Magyarországon keresztül hazafelé igyekeztek. A csendőrség beszállította mindannyiukat Szombathelyre s ott átadta őket az illetékes hatóságnak.

Ev. egyházkerületi közgyülés Szombathelyen. Az ev egyházkerület csütörtökön tartotta évi rendes közgyülését Szombathelyen D. Kapi Béla püspök és dr. Mesterházy Ernő nyug. főispán egyházkerületi felügyelő elnöklete alatt. F. hó 15 és 16-án a különböző bizottságok, továbbá az egyházkerületi lelkész és tanitó egyesületek tartották meg üléseiket. Az egyházkerületi közgyülésen megbizó levéllel Skalits Sándor alsólendvai, Mesterházy Sándor kemenesmihályfai ev. lelkészek, dr. Porkoláb János celldömölki ügyvéd hivatalból pedig Molitorisz János espetes, Ludván Sándor ig. -tanitó, mint az egyházkerületi egyesület elnöke, résztvettek továbbá Dr. Ostffy Lajos országmozgósitási kormánybiztos, nyug. főispán, koltai Vidos Daniel egyházmegyei felügyelő, koltai Vidos József, valamint a lelkészi és tanitói kar teljes számban, csekély kivétellel. A tanitóegyesület közgyülésén résztvett Molnár Dezső csöngei ev. tanitó is aki a katonai kórházból jött ki, hogy résztvegyen a tanitóegyesület közgyülésén. Ludván Sándor elnöki megnyitójában meleg szavakkal üdvözölte az orosz harctéren megsebesült kartársait.

Öngyilkosság a bazaltbányában. Borsos János 77 éves alsósági lakos, aki mint éjjeli őr már 23 év óta teljesít szolgálatot a bazaltbányában, hétfőn este is a szokásához híven megjelent a munkahelyén, majd éjfél tájban öngyilkossági szándékból felakasztotta magát a bánya zuzalékmosó épületében egy vasgerendára. Amire rátaláltak és levágták, már nem volt benne élet. Az öreg éjjeli őr valószínű nem bírta bevárni a halált s ezért életuntságból vetett véget életének.

A celldömölki járás főszolgabirája.
4104—1942. szám

Tárgy: A pápóci körjegyzőségnél rendszeresített O. M. díjnoki állás betöltése.

Pályázati hirdetmény

A pápóci körjegyzőségnél szervezett O. M. díjnoki állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma a 62.000—1926. B. M. rendeletben megállapított illetmény.

Felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesitésüket (V. középiskola), eddigi alkalmaztatásukat, erkölcsi és politikai magatartásukat igazoló bizonyitványokkal, valamint az 1939. IV. tc. 5. §-a értelmében megkivánt keresztény származásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi október hó 7 én déli 12 óráig nyujtsák be. Az elkésve érkezett pályázati kérelmeket figyelembe nem veszem. Az alkalmazás felfogadás utján fog történni.

Celldömölk, 1942. szept. 10.

Dr. Hetthéssy s. k.
főszolgabíró.

A celldömölki járás főszolgabirája.
4109 - 1942. szám.

Tárgy: A pápóci körjegyzőségnél rendszeresített közélelmezési díjnoki állás betöltése.

Pályázati hirdetmény

A pápóci körjegyzőségben a belügyminiszter Ur által 128 001—1941. III. számu rendelete alapján engedélyezett közélelmezési díjnoki állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma a 62.000—1926. B. M. rendeletben megállapított illetmény.

Felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képesitésüket (IV. középiskola), eddigi alkalmaztatásukat, erkölcsi és politikai magatartásukat igazoló bizonyitványokkal, valamint az 1939. IV. tc. 5. § a értelmében megkivánt keresztény származásukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi október hó 7-én déli 12 óráig nyujtsák be. Az elkésve érkezett pályázati kérelmeket figyelembe nem veszem. Az alkalmazás felfogadás utján fog történni.

Celldömölk, 1942. szept. 10.

Dr. Hetthéssy s. k.
főszolgabíró.

Hirdessen a „Kemenesalja"-ban

Új bornagykereskedők Kemenesalján. A zsidótörvény végrehajtásával kapcsolatban Günsberger Miksa celldömölki és özv. Günsberge Ignácné alsósági bornagykereskedő is elvesztette borkereskedői engedélyét. A két engedély újbóli elnyerésére négy keresztény pályázó akadt, akik közül a pénzügyminiszter rendeletére a szombathelyi kir. pénzügyigazgatóság Gönye Károly és Somogyi Imre alsósági lakosoknak adta ki a bornagykereskedői engedélyt s egyben úgy intézkedett, hogy Gönye Károly özv. Günsberger Ignácné, Somogyi Imre pedig Günsberger Miksa felszerelését és üzlethelyiségeit veszi át.

Bulgáriában bevezetik a magyar vasnap-rendszert. Több jelentős nemzetközi sikert ért el már a magyar öcskavasgyüjtés rendszere s ezekhez most érdekes eseményként kapcsolódik Bulgaria fém és vashulladék gyüjtésének megszervezése. A közelmult napokban a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara közvetitésével bolgár szakemberek keresték fel a Fémgyüjtőt és behatóan tanulmányozták a magyar gyüjtési eljárást, szervezési módszert. Részletesen érdeklődtek a vasnapok iránt, majd pedig személyes látogatással végigkisérték a magyar gyüjtési menetet és a vasnapok lefolyását. Nagy megelégedéssel nyilatkoztak a tapasztaltakról és kijelentették, hogy a tanulmány eredménye alapján történik meg Bulgáriában a vasgyüjtés megszervezése, melyet most intézménye sitenek. Magyarországon különben erős ütemben folynak a vasnapok s szeptember folyamán főként északmagyarországi községek és városokban rendezik meg. Igy szeptember 9-12 között Kassán volt vasnap, melynek eddigi eredménye már is 30-százalékkal multa felül a tavalyit. Ezért a vasnapokat meghosszabbitották tekintettel arra, hogy még nagyobb mennyiségü gyüjtött anyag vár átvételre. Szeptember 15-18 között rendezik meg a rozsnyói vasnapot melynek megszervezésében tevékenyen és hatásosan közreműködik a város vezetősége és a helyi társadalom irányitói. A rozsnyói vasnap a jelek szerint kitünő eredményt hoz majd.

Diákvonat indul Szombathelyre. Mint illetékes helyről értesültünk, a MÁV igazgatósága az október 4 től érvénybe lépő téli menetrendben ismét visszaállitja a Celldömölk és Szombathely között beszüntetett diákvonatot, mégpedig olyképen, hogy reggel 6 órakor Papáról indít Szombathelyre egy személyvonatot, amely Celldömölkön csatlakozást nyer majd a Szombathely felől jövő és Székesfehérvár felé menő gyorsvonathoz. Ezzel a megoldással nemcsak az eddig hajnali fél 5 órakor felkelő celldömölki diákok kivánsága teljesül, hanem Pápa város lakosságáé is, mert a gyorsvonattal kora reggel beutazhatnak vármegyéjük székhelyére, Veszprémbe és még aznap vissza is térhetnek.

Erdőőri kinevezések. A m. kir. földmivelésügyi miniszter László Jenő szergényi lakost ideiglenes minőségü erdőőrt, valamint Németh Sándor egyházashetyei lakos erdőőrt ideiglenes minőségü I. oszt. altiszt erdőőrré nevezte ki.

SPORT

SzFC II.—CVSE 8:2 (1:1)

Mivel a Szombathelyen lejátszott bajnoki mérkőzést nem láthattuk, szinte érthetetlen előttünk a végeredmény kialakulása. A CVSE még az I. félidőben egyenrangu ellenfél volt, de a II. félidőben annyira visszaesett, hogy 7 újabb góllal terhelték meg a hálóját, az csak a lelki felkészültség és az edzés nagyfoku hiányának tudható be. Egyébként már 8:2-re állott az eredmény, amikor mind az SzFC ből, mind a CVSE-ből 3—3 játékost kiállított Siklósi játékvezető, mégpedig a CVSE-ből Vargát, Némethet és Kisst. A kiállitás okát nem keressük, elég ha idézzük az egyik sportlap kritikáját: — »gyenge nívóju mérkőzés, könnyen nyertek a »durva celliek« ellen a kék sárgák.«

Egyéb eredmények: Haladás II—Move ZSE 2:1. Perutz II—Sotex 4:2, Kőszeg—Sárvár I 2:1, SVSE II.—Kinizsi I 2:1.

A bajnokság állása

1. SzFC II.	2	2	—	—	10:2	4
2. Kőszeg	2	2	—	—	4:1	4
3. SVSE II	2	1	1	—	4:3	3
4. Haladás II.	1	1	—	—	2:1	2
5. Sárvár	2	1	—	1	3:2	2
6. Perutz II	2	1	—	1	4:4	2
7. CVSE	2	1	—	1	5:0	2
8. ZSE	2	—	1	1	3:4	1
9. Sotex	2	—	—	2	4;7	—
10. Kinizsi	2	—	—	2	1:4	—
11. Mura SE	1	—	—	1	0:2	—
12. Selyemip.	—	—	—	—	—	—

Eredmények a II. osztályban:
Celli Levente—Tapolcai Vasutas 0:0

Az első bajnoki mérkőzését játszó Levente kissé lampalázzal küzdött a nála jóval is erősebb fizikumu és összeszokottabb tapolcai csapat ellen. Különösen a kapu előtt voltak hátrányaik a csatárai, de remélhető hogy néhány mérkőzés utan jobban megy Egyelőre Sütő, Vizman, Süle, és Marton nyujtottak legtöbbet.

Egyéb eredmények: Kinizsi II—Jánosháza 5:0, Sárvár II—CVSE II 5:3.

Kisboldogasszony napján a celli Leventék csapata a rábakecskédi Leventék jóképességü csapatát látta vendégül barátságos mérkőzésen. A mérkőzés eredménye 1:1 (0:1).

Mai műsor:

I. osztályban: CVSE I—Soproni Selyemipar, vezeti Mikóczy.
II. osztályban: Sárvár II—Celli Levente. Tapolca—Jánosháza.

Készült
DINKGREVE NÁNDOR
könyvnyomdájában, Celldömölkön
Kossuth Lajosutca 14. szám.